

1. Kopsavilkuma ziņojums

Šis ir otrais ESMA publicētais ikgada pārskats. Gada pārskata mērķis ir sniegt aktuālus komentārus par viedo mērījumu sistēmas ieviešanas progresu Eiropā un to, kā tas var atbalstīt enerģijas ietaupījumus un citus sociālos ieguvumus.

Ziņojumā tiek analizēti četri galvenie elementi:

- **Viedo mērījumu sistēmas ieviešanas Eiropā progress**

Pārskatā sniegti vairāki paziņojumi par progresu Eiropas valstīs. Tas attiecas uz lielāko daļu apstākļu, kas konstatēti ES Dalībvalstīs, sākot ar īstenošanas sākšanu līdz ierobežotai īstenošanai vai neīstenošanai. Pārskatā ietverti arī dziļāki pētījumi par Nīderlandi, Zviedriju, Apvienoto Karalisti un Čehijas Republiku. Tās tika izvēlētas tādēļ, ka ilustrē svarīgos, jaunākos notikumus. Vairākas Eiropas valstis un lieli sadales sistēmu operatori ziņojuši par pilnīgu viedo mērījumu sistēmas ieviešanu, apņēmoties to attīstīt šajā gadā. Tās ir Norvēģija, Spānija, EAF Francijā, Apvienotā Karaliste, Nīderlande un Īrija.

- **Pilns uzskaitījums par viedo mērījumu sistēmas attīstību Eiropā (un pasaulē)**

Tas parāda, ka ir liels skaits īstenu vai uzsāktu individuālu projektu. Itālijā, Zviedrijā un Somijā viedā mērījumu sistēma ir pilnībā ieviesta vai tiek ieviesta. Daudzos citos projektos tiek ziņots par izmēģinājumu un pilot projektiem, daudzos gadījumos tie tiek veikti pirms lēmuma pieņemšanas par pilnīgu ieviešanu. Dažās valstīs energouzņēmumi paši izlemj par viedo skaitītāju ieviešanu saviem klientiem, piemēram, Dānijā. Lielākajā daļā jauno projektu, ko stimulē Enerģijas taupīšanas Direktīva un 3. Enerģijas pakotne, ir vairāk vērsti uz enerģijas ietaupīšanu. Viens no ievērojamākajiem novērojumiem šajā pārskatā ir tas, ka lielākā daļa viedo skaitītāju aizvien tiek uzstādīts ASV.

- **Ieteikumi par viedo mērījumu sistēmas tehnoloģiju**

Pagājušajā gadā bija vērojams progress viedo mērījumu sistēmas tehnoloģijā. Pārskats ir vērsts uz izstrādēm, kas saistītas ar klientu reakciju un enerģijas kontroli. Šajā jomā galvenās izstrādes ir saistītas ar tālāku viedo mērījumu sistēmas ierīču attīstību mājas elektroapgādes kontrolei un iekārtām, kas atbalsta reakciju uz pieprasījumu un enerģijas pakalpojumiem. 2009. gads iezīmējās ar to, ka viedo mērījumu sistēma tiek ietverta viedo sistēmu programmās. Varam arī redzēt, ka Google un Microsoft prezentē ar mājas enerģiju saistītus programmatūras produktus.

Saistītā tēma ir standartu izstrāde, kas padara viedo mērījumu sistēmu savstarpēji savienojamu. Atbildot uz Eiropas Komisijas mandātu M/441, tos izstrādā Eiropas Standartu organizācija (CEN/CENELEC/ETSI).

- **Pierādījumu atjaunināšana par viedo mērījumu sistēmas enerģijas taupīšanas ieguvumiem**

ESMA izstrādājusi ziņojumu ¹, kurā tiek pārskatīt pašreizējie pierādījumi par enerģijas ietaupījumiem un cietiem ieguvumiem dabas aizsardzības jomā, kas izriet no viedajiem skaitītājiem, šis ziņojums nodrošina atjauninātu pierādījumu bāzi un no tā izrietošu slēdzienu.

- **Pārskats ar šķēršļiem, kas ietekmē viedos skaitītājus**

- Vēl aizvien ir daudz neskaidrību par kvantitatīvajām priekšrocībām un praktisko pieredzi, vēl aizvien trūkst vēsturisku datu.
- Iesaistītas ir daudz personas, ieguvumus no viedajiem skaitītājiem var gūt citas personas, ne tās, kuras sedz izdevumus. Lielākā daļa komunālo pakalpojumu sniedzēju nevar attaisnot izdevumus, balstoties tikai uz pašu ieguvumiem.
- Lielā mērogā viedo mērījumu sistēmas ieviešana ir ļoti ilgs un dārgs process, kas prasa no atbildīgajiem tirgus dalībniekiem ievērojamu kapitālu, daudzās ES valstīs tam pretojas sabiedrisko pakalpojumu regulatori, kā iemeslu minot tarifu pieaugumu gala lietotājiem.
- Savstarpējā saderīguma trūkums dažādu viedo skaitītāju sistēmu starpā ir šķērslis viedo mērījumu sistēmas pielāgošanai: neeksistē atvērti reģistrēti standarti, kas pareizi ietver visas dažādās funkcijas (mērīšana, komunikācijas, prezentācija un tīkls). Tas ir konstatēts un Komisija, izmantojot nozari atbilstošo Mandātu M/441 un FP7 Atvērto skaitītāja programmu, uzsākusi specializētu programmu vajadzīgo standartu ieviešanai.
- Ir arī modulācijas un elastības trūkums esošajiem daudzajiem viedajiem skaitītājiem, jo īpašās vajadzības, saistībā ar energosadali, reakciju uz pieprasījumu, strāvas kvalitāti, klientu informāciju, energoefektivitātes automatizāciju un pakalpojumiem, var iegūt tikai ar augstām izmaksām.

---

¹ Pārskats par efektīvas klientu atgriezeniskās saites mehānismu, Henk van Elburg, SenterNovem, 2007. gada decembris.

